

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PART KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 lrt — 47.
Félre 5 " — "
Negyedévre 2 " — 50 "
Egy hónapra 1 " — "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetés díj:

Hat hasábos petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többi. Hirdetések aiku szerint jutányos aron vetetnek fel. Helyeg-dj m den külön boigtatásrt 30 kr

Tűz.

Forró lángok tengere árasztja el az emberek lakását, magasra szálló füst-felhők borítják el az eget, riadalmas sietséggel menekül a nép, a rémület esztét vesz. az asszonyoknak és gyermekeknek, a férfiak lázas küzdelemmel harcolnak a hatalmas elemmel, mentve mások életét és vagyonát, a maguk életét kockáztatják.

Budapesten egész nap égett egy gyár és leégett. A legjobban szervezett tűzoltóság a Duna vizével sem bírta eloltani a vészt. A kár, a mely a nemzeti vagyonban esett, nem kisebb azzal, hogy a biztosító társaságok megfizetik a részvényeseknek. Hány munkáscsalád vesztí kenyerét!

De mennyivel nagyobb az a szerencsétlenség, a mely Guta községet érte. Az egész helység fekete romhalmaz s a temetőben friss sírok hosszú sora jelzi az emberáldozatokat, kiket sirva-riva kísért ki a lakosság, panaszolva a halottakat és az élőket. Éheznek ott a gazdák és koldussá lett a szegény.

Egyre-másra jelentik a tüzeseteket az ország különböző megyéiből, már most. És, ha beköszönt a forró nyár, a mikor szárazabbak a szalma- és nádtetők s a lakosság künn a mezőkön dolgozik, olyankor még több a borzasztó tüzvész

Magyarországon. Azt mondja az országos statisztikai hivatal kimutatása, hogy az 1898. évben tizenháromezeröttszázhatvan tüzeset fordult elő!

Mit mond tovább? Megbecsüli a kárt s hivatalosan tizenhat millió hatsháztíznyolcvanöt ezer négyszázharmincnyolc forintban állapítja meg. Tehát a tűz miatt a nemzet vagyona tizenhétmillióval csökkent, egyetlen esztendőben. A statisztikai hivatal a nemzetgazdasági veszteséget nézi és a tetemes kárt, a melyet az állam szenved. De mi inkább fájjaljuk az egyes családok tönkrejutását. Az állam és a nemzet csak elbírná valahogy a veszteséget, de az egyes polgárok minden vagyona és boldogsága elenyészik.

József magyar királyi herceg, ez a nagy emberbarát, régen föl fogta nagy jelentőségét a tűznek s élére állott a tűzoltóságnak. Évtizedek óta mindent elkövet, hogy szervezze és népszerűvé tegye ezt a honvédséget, melynek csapatai a legkegyellenebb ellenség ellen ótalmazzák meg hazánk polgárait. Nagy az ő érdeme, de még mindig nincs úgy szervezve a tűzrendőrség Magyarországon, mint kellene.

Van ugyan egy kormányrendeletünk az 1888-ik évből a tűzrendészet preventív intézkedéseiről, hogy minden községnek legyen fecskendője és tűzoltó

szere s a rendelet nem rossz, csak hogy nincs végrehajtva. Egyes szolgabírák vagy tűzoltó bajtársak jószántára van bízva. A kis községeknek nincs pénzök s a községi előljáróságnak nincs rá gondja.

A körjegyző, ez az országos omnibusz, nem lehet egyszersmind tűzoltó szakértő. Neki egyéb dolga van, hogy is érjen rá tiz felföldi kis községek tűz ellen való védekezésére ügyelni. Az ő kötelessége első sorban engedelmességni a szolgabírónak, azután eljárni az adó-és illeték ügyekben, a katona állításban és népfölkelésben. Neki kell vezetni az anyakönyvet, halál esetén fölvenni a hagyatékot, intézkedni árva- és gyámügyekben, elvégezni a községi rendészet és a mezei rendőrség dolgát. Ügyelnie kell, hogy a közutak és viczinális utak jó karban legyenek, az állategészségügy szintugy foglalkoztatja, mint az iskolaügy és ipari ügyek, községi bíráskodás és a falu lakosságának a hatóságokkal való mindenféle dolga s még mindezek fölött a statisztikai kimutatásokat is neki kell beszolgáltatni — mindezek után a tűzoltás nem lehet a tollforgató körjegyzők mestersége.

Már pedig a tűzrendészeti kormányrendelet végrehajtásához és fogantatásához szakismeret is kell. Min-

Katicza kisasszonynak!

Irta: **Vértesi Gyula**

Hosszu, vékony, keskeny vonásu majd helyenként apró kis gömbölyű betűkkel volt teleírva az egész levél. A finom, hosszú betűk csak úgy hemzsegték egymásmellett, mint a víz nyugvó tükörén a finom testű, hosszú lábú vízipókocskák — az apró gömbölyű betűk pedig olyanok voltak, mintha csak finomra csiszolt fekete gyöngyszemeket szórtak volna egymás mellé a chypre illatú chamoise papirosra.

És a sorok hol a papír felső szélé felé szaladtak, felkapaszkodva az égbe, hol pedig a legmerészebben lemélyedő ívonalban szaladtak le, mintha csak megszegyelve magukat a közzéjük leejtett tintapacznitól, igyekeznének lesüllyedni a föld, az az hogy a papír alá.

Ekezetek, pontok is elmaradoztak itt-ott; kis betű is következett a pont után; egy-egy szócska kétszer is le volt írva.

Szóval az egész levél olyan volt, mintha csak fotográfiája lett volna, annak a könnyelmű, gyermekes de azért szenvedélyes és szelYES babynak aki írta.

Kedves Katicza kisasszony, az által, hogy ön a levelet minden unalmas bevezetés és mentegetőzés nélkül írta hozzám, szerfölött megtisztelve érzem magamat. Mert az őszinte bizalom jelének tekintem ismeretlentől, ismeretlenl szemben. Ez a bizalom csak akkor bánthatna s csak akkor tölthetne el méltó szomorúsággal, ha szerencsém lenne már ismerni

a kisasszonyt, sőt ha érdeklődném is már iránta.

Mert ekkor ez a bizalom azt jelentené, hogy: barátom én csak bizalmas vagyok hozzád — csak jó barátod vagyok — egyéb nem is akarok lenni.

Ekkor szomorú lenne ez a bizalom. Mert maguk, kedves leányok, legalább többnyire, azal szemben bizalmasak és őszinték, akik nem találnak egyébre érdemesnek.

A levél különben egy kis tátraalji fürdőből kelt. (Nem írom ki a nevét, mert még kitűdnék a Katicza kisasszony vezetékeve) s szóról-szóra így hangzik:

— Tisztelt uram! Ugy látom, hogy ön szeret a mi dolgainkkal foglalkozni. Az újságokban sokszor olvastam már magától tárcákat rólunk. Jókat is, rosszakat is, aszerint, a mint eltalálta vagy nem a mi gondolatainkat, érzéseinket. Többnyire eltalálta. Ugy sejtem hát, hogy ért valamit ehhez a dologhoz. Ezért akarom kikérni a tanácsát. Ámbátor előre is kijelentem, hogyha nem kedvem szerint való tanácsot ad, hát megyek a magam feje után. Nos hát, hallgasson ide.

A telen szörnyű módon kurizált nekem valaki. Mindenütt a nyomomban volt. Mulatságokon (nem bálokban, mert oda még nem vittek el az idén, elég skandalum!) el nem mozdult mellőlem. Udvarias, szíves volt. Az udvariaskodás tetszett is nekem, de az udvarlása nem nagyon. Pedig lássa, igen derék szolid fiatal ember. Kitűnő parthe! Jó hivatala van, csinos, okos tíu, szóval minden tekintetben

hibátlan. — És én ép azért nem érdeklődöm iránta,

Néha elképzelem magamban: — hogy milyen érdekes dolog lenne, ha ez valami duhaj legény volna, a ki huzatná a cigány-nyal, azután összeveszne, verekedne értem — megválnak, — vagy ő vágna meg valakit . . .

Vagy pedig lenne más genréből. Valami bolondul szerelmes poéta, íróember, a ki szegény, mint a templom egere; de ábrándos, nemes szívű és emellett átkozottul könnyelmű . . .

Vagy valami marcsona medve lenne, kit én szelidítettem meg.

De így? Ezzel a hibátlan, kedves, — szép alakjával, udvarias modorával, — egyhangu kedvességével . . . brrr . . . ez iszonyu!

Csak a mamának tetszik nagyon. — Nekem pedig annál kevésbé tetszik, menél többször dicséri. — És ugyancsak sokszor dicséri. Persze, mindég hozzát teszi, hogy nem azért, mintha azt akarná, hogy megszeressem.

No hiszen, azt hiába is akarná!

— Tégy hát, amint neked tetszik!

Igen, ezt mondta a mama s most mégis haragszik rám, mert úgy teszek, mint nekem tetszik.

Ugyanis a gavallérom feljött ide is utánunk. Kiállhatatlanul pontosan és előzékenyen.

Mindennap friss vírágcsokor az ablakom-

den tanító tanuságot tehet erről. A legtöbb falusi tűz korlátlan pusztítását annak kell tulajdonítani, hogy az emberek vagy nem értik, vagy nincsenek fegyelmelve és begyakorolva. Nincs is kilátásunk arra, hogy a tüzesetek száma az országban apadjon, míg a tűzrendészeti kormányrendelet, legyen bár hiányos, nincs végrehajtva.

Mert valóban hiányos ez a szabályzat, a mely a szakfériak előzetes meghallgatása nélkül adódott ki. Azután pedig, hogy kihirdették, senki sem gondoskodott mai napig, hogy foganatosítva legyen. — Ért csak nagyon szórványosan vannak megtevé a községekben az intézkedések, mivelhogy a pénz is hiányzott a nagy községi pótdók és egyéb terhek mellett a vármegye sem merle a kisebb községeket rákényszeríteni az ily költségek beruházására. A rémséges károk persze sokkal többbe kerülnek, de a más kárán csak kevesen okulnak.

A gyakori tüzesetek országszerte már négy évvel ezelőtt figyelmessé tették Hieronymi Károly akkori belügyminisztert a tűzrendészeti mizériákra s a beszerezett információk meggyőzték nemcsak a régi rendelet hiányos voltáról, hanem arról is, hogy tűzrendészetünk kétségbeesztő viszonyaival komolyan foglalkozni és azt reorganizálni elodáztatatlan szükség. E célból 1894. április 29-dikén egy ankétet hívott egybe; nem sokára azonban hivatalából távozott és az üdvös akció megakadt.

A belügyminisztérium vezetését négy

ban és mindennap mély sóhajok a jelenlétemben. Nagyon szerelmes lehet belém, azt már látom.

A multkor is a csipkét, amit csinálok, ott találta az asztalon, hát nem egyre csókolgatta, a míg csak be nem mentem. Nézetem a másik szobából. Jaj, milyen mulatságos volt! Nagyon szeret! Én pedig nem szeretem. Cseppet sem szeretem. Meg is mondtam a mamának, ki aztán haragosan parancsolta, hogy ha nem szeretem, ne bolondítsam, hanem mondjam meg neki.

És ezt nem tettem meg. Tegnapielőtt bevallotta a szerelmet és én nem tudtam neki megmondani, hogy nem szeretem. Azt mondtam, hogy csak varjon, lehet, hogy később majd megszeretem, egyelőre maradjunk jó barátok... Nos hát, most azt kérdelem magától író uracska, hogy helyesen cselekedtem-e? Én azt hiszem, hogy igen. Mert a revanche-politika híve vagyok. Önök pedig férfiak, épen így szoktak velünk tenni. Hát nekünk is szabad.

Elvégre is mindig kellemes, ha egy udvarias, szerelmes ember a közelünkben van. És azután nem lehetetlen, hogyha időközben nem akad valaki más, hat megel is megyünk feleségül hozzá.

Hiszen önök is hányszor vesznek el valakit csak azért, mert már nincs módjukban válogatni.

Szóval én a revanche politika híve vagyok. Ha maguknak szabad bolondítani minket, nekünk is szabad. Ugy-e, igazam van? Ugy-e, maga is azt a tanácsot adja, hogy ne adjam ki az utját az udvarlónak? Ugy-e?

Katicza.

Eddig a levél. — Csak pár sorban akarok rá önnek felelni kedves Katicza kisasszony.

És pedig először is azt, hogy nincs igazam! Bocsnát, hogy ezt kell írnom, de ezt érzem.

évi szünetelés után ismét egy, tette kész férfi vette át. Kérve kérjük; fordítsa figyelmét a humanizmus és közgazdaság e fontos kérdésére is és bizza meg az ügyosztályt, hogy az eléjtett fonalat újra vegye föl, a szakfériakat hallgassa meg s a tűzoltás országos rendezésének törvényes uton való szervezését intézze el.

A képviselőház ülése.

A Tegnap — Máj. 4. — ülést Perczel Dezső elnök nyitotta meg. A jkv. szokott felolvasatása és hitelesítése s a kérvények előterjesztése után

Órle Kálmán a vizügyi bizottság két jelentését mutatta be — a földm. miniszter intézkedéséről, a baranyamegyei mobácskölkediről — és a Baranya, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Bács Bodrog megyék területén lévő margitts-szigeti öblözetnek ármentesítő társulattá történt átalakításáról. Napirendre annak idején tüzetnek ki.

A napirenden levő kurai bírásokodás részletes tárgyalásának folyamán, a nevezetessé vált Kanczel S-hoz szolt először

Szalai Karoly és jelentette ki, hogy a min. elnök argumentálása nem győzte meg; azt pedig, amivel az igazságügyi bizottság ajánlja, hogy jobban nem tudott szövegezni, bár sok aggodalom merült fel ellene — épen furesának találja. Módosítást ajánl Vison-tai indítványához, melyszerint a „kegyesszerek” a §-ból kihagyatnék és a büntetés nem a „befolyásolás” általános kifejezésre, hanem a szavazásra vagy attól való tartózkodásra történt

Nincs, nincs igaza.

Mert a harcban nem állunk egyenlően. Önöknek először is sokkal több eszköz áll a rendelkezésükre, hogy minket elbolondítsanak mint nekünk, hogy magukat elbolondíthassuk.

Másodszor pedig, mi egy igazán komoly lelkű s egészen komolyan, melegen érző nőt, nehezen szokunk elbolondítani, holott az önök áldozatai csakugyan a férfi világ legderekabbjai közül valók.

Ezek lesznek leggyorsabban és legkönnyebben az önök játékszereivé. Ezek, akik gyakran egész életük komoly célját odadobják áldozatul önöknek egy mosolyáért, egy jó szavaért — ezek, akik el vannak veszve, ha megtudják, hogy önök csak játékosok velük.

Mert higgye el kedves Katicza kisasszony hogy mi közöttünk azok, akik legjobban megérdemelnék, hogy játékszerek legyenek az önök kezében, hát azok sohasem lesznek azokká.

Mert a férfiak közül a legkönnyelműbbek s a legházbak azok akik önökkel játszanak, szív nélkül, de észszel. S van egy biztos methodusok: összetörni szívek mellett soha meg nem állni, csak menni tovább, mert vagy el találnának érzékenyülni, vagy rájuk találnának parancsolni, hogy drótozzák össze a széttört darabokat.

Csak elmenni mellntte, mintha nem is ók törték volna össze!

Mégegyszer kedves katicza kisasszony ismétlem önnek, hogy nem igazságos dolog a revanche-eszme alkalmazása. Mert nem azokat sújtja a kik megérdemelnék, hanem az ártatlanokat, a becsületes szerelmeseket.

Például rámernem tenni a fejemet, hogy na ez az ön udvarlója is megérdemelné, hogy bolonddá tegyék, hát ön nemcsak, hogy nem akarná bolonddá tenni, de szerelmes lenne belé rózsás fülecskéje hegyéig...

kifejezett felhívásra szorítkoznék s a büntetés esztendei államfogház helyett hat hónap, — 1000 korona helyett 500 koronára szállíttassék, mikor a 170. §. így szólna:

„Az a lelkész vagy vallási szertartás teljesítésére jogosított, vagy egyházi tisztséget viselő más személy, a ki a vallás szertartásainak végzésére rendelt helyiségben vagy az istentisztelet céljából tartott gyülekezetben egy vagy több választót arra felhív, hogy reá szavazzon, vagy a szavazástól tartózkodjék, vagy ugyanezen nyilvánosan megjelölt célból egyházi fenyték alkalmazásával, egyházi funkciók teljesítésének megtagadásával, vagy tulvilági büntetéssel fenyeget, vagy a vallási tisztelet tárgyat, vagy olyan tárgyakat, melyek egyházi szertartások végzésére rendelvek, melyeket különben, állásánál fogva állandóan magán nem visel, választói gyülekezetben, vagy választási menetben használ.” (Eljenzés, tetszés balföld.)

Elnök ezután a vitát bezárta; amikor Plósz igazs. miniszter nagy részletességgel vette bírálata a hallott kifogásokat s tette meg mindegyikre a maga észrevételeit, Megmagyarázta különösen a r. kath. papok kizárólagos érzékenykedése ellenében azt, hogy a „kegyesszereknek” a szakaszba való felvétele nem kizárólag a katolikusokra szolt, mert a görögkeletieknek és a protestánsoknak is vannak szentségeik; ezért nem fogadja el Szalai K. módosítását, sem, a mely nem is szövegezi a szakaszt szerencsésebben, hanem kéri a beadott indítványok mellőzésével a változatlan elfogadást. (Helyeslés a jobb oldalon.)

Utána Rakovszky István élt a zárszó jogával. Mentette magát az ellen a mivel a min. elnök vádolta. Horánszkynek meg mondta, hogy a mi rossz, az ellen küzdeni kell akkor, mikor még lehet segíteni rajta. A néppárt csak azt követeli, hogy tegyék vilásabbá a szakaszt. Ajánlja a határozati javaslatát, de hozzájárul Vison-tai indítványához és Szalai módosításához is és mindenhez, a mi baladast jelent. (Helyeslés a néppárttól.)

Következett volna most a szavazás. Előbb azonban vita támadt a kérdés fölvetésénél, mert Ugron Gábor Visontai és Szalay indítványát együttesen akarta szavazás alá bocsátani, az elnök pedig külön Szilágyi Dezső az elnöknek adott igazat, míg Szalai Karoly maga is a Visontaiéval kapcsolatosan akarta eidönteni indítványát. A dolog úgy összezavarodott, hogy Szilágyi Dezső, Ugron Gábor s az elnök ismételten is fölshóltak, míg végre valahogy tisztázták a dolgot.

A függőben tartott 3-ik szakasz kilenczedik pontját, Rakovszky kihagyási indítványával szemben a néppárton kívül az egész Ház elfogadta.

Visontai indítványát csak a néppárt és az Ugron-párt fogadta el, a nagy többség elvetette. Így járt Szalay indítványa is, melyet külön tettek föl szavazásra.

Végül a 170-ik szakaszt is óriási többség fogadta el Rakovszky kihagyási indítványával szemben.

Öt perc szünet.

A szünet után a 171. §-nál, a mely az istentiszteletre szánt tárgyak profanizálását tilalmazza, megújult a vita. Molnár János hosszú beszédben fejtette ki álláspontját, — hivatkozva az angol jogra, a mely szerint a papnak meg van engedve befolyását felhasználni a választások érdekében, még a templomban is.

Most következett Szilágyi Dezső

rég várt beszéde. Szilágyi nagy tudásának és erős logikájának teljes fegyverzetét öltötte fel, hogy bebizonyítsa, miszerint a javaslat az államnak és polgárainak jogait akarja megővni, de nem megsérteni az egyházéit. Különösen nagy hátsó volt annak, a mikor fololvasta annak az angol bírói ítéletnek a másik részét, a melynek első részét Molnár cizálta; ebben a másik részben van kifejtve, hogy a papnak nem szabad a választás érdekében hivatkozni semmiféle, a hiteletből kifolyó nyomást gyakorolnia.

Kimutatta, hogy az angol álláspont teljesen egyez a magyarral, illetve azzal a mely a javaslatban le van fektetve, azaz a különbséggel, hogy az itteni javaslat a templomból teljesen kirekeszti a korteskedést.

Molnár János félreértett szavait magyarázta, Visontai Soma pedig visszavonta indítványának erre a szakaszra vonatkozó részét. De a javaslat tárgyalása még sem fejeződhetett be, mert Rakovszky István másnapra kérte halasztani beszédét. Ugyancsak mára halasztani kérte Pichler Győző interpellációját a Vaskapudijak tárgyában. Mindkettőt megengedte a ház.

Azán megállapított a napirend.

Az ülés 2 órakor szetoszlott.

BELFÖLD.

A sajtó és a magyar miniszterelnök.

Szell Kálmán miniszterelnöknek a Magyarországi Hirlapírók nyugdíj-intézete által vasárnap rendezett disztrakoman a sajtó dicséretére elmondott felköszöntője Magyarországon kívül is, az összes érdekelt körökben örömteljes visszhangot keltett és a miniszterelnökhöz ez alkalomból számos üdvözlő távirat érkezett.

Bécsből távirják a «Bud. Tud.»-nak:

Innen tegnap a magyar miniszterelnökhöz a következő távirat ment:

«Szell Kálmán miniszterelnök
Ö Nagyméltóságának

Budapesten.

Mint a sajtó-kongresszus elnöke, legforróbb köszönetemet bátorodom Nagyméltóságodnak kifejezni azért a szabadelvű méltatásért, a melyben exczellenciád a magyar újságírók bankettjén a mi hivatásunkat részesítette.

Singer Vilmos,

a központi sajtóiroda elnöke és

a «Neues Wiener Tagblatt» főszerkesztője.

Ma délelőtt Bécsbe a miniszterelnöknek következő választávirata érkezett:

«Neues Wiener Tagblatt»

Bécs.

Singer Vilmos urnak,

mint a központi sajtóiroda elnökének.

Fogadja hálás köszönetemet azon szeretetre méltó és lekötő szavakért, a melyekkel a sajtó jelentőségéről mondott nyilatkozataimról, megemlékezni sziveskedett. Szell.

Vármegyei közgyűlés.

Krassó-Szörény vármegye tegnapi közgyűlése rendkívül érdeklődés mellett ment végbe. Általános érdekű tárgyak felett is folyt a vita. Bredicean román ügyvéd hevesen kifakadt a kormány telepítési politikája ellen, mely odairányul, hogy az országot inficiálja és a román népet tönkretegy. Szende Béla orsz. képviselő az ellenkezőről győzte meg a gyűlést, a mennyiben azt bizonyította, hogy a kormány a román nemzetiségnek is engedményez telepítvényi földeket.

Szell miniszterelnök leiratára azt az indítványt tették, hogy a vármegye üdvözlő feliratot intézzen a kormányhoz. Patyánszky Elek, a most felosztott délvidéki nemzeti párt elnöke azzal támogatja az indítványt, hogy Szell Kálmán programjának varázshatása nemcsak a parlamentben, hanem az ország legvégső határáig érezhető volt. Bredicean

ügyvéd a románok vezetője kifejti, hogy az új kormányba nem helyeznek bizalmat, mert az a látszat, hogy a régi nemzetiségi politikát folytatni akarja, de azért sem üdvözölheti a kormányt, mert a szószer-paragrafust hirdeti. Mentean román ügyvéd helyesli a Szell-kormány üdvözlését, mire a közgyűlés óriási lelkesedéssel elfogadta az indítványt.

Ezután megejtették a megyei választásokat. Aispánna Fialka Károly orsovai főszolgabíró, főszolgabírókka Reitter Rezsőt, id. Bíró Bélát, ifj. Bíró Bélát, a megüresedett megyei főjegyzői állásra egyhangulag Issekutz Aurél teregovai főszolgabíró választották meg.

A románok kijelentették, hogy a megyei választásoknál is passzive maradnak.

Tűz. A legutóbbi időben mind sűrűbben előforduló nagymérvű tüzesetek a tűzrendészeti szabályok szigorítását vonják maguk után. Az erre vonatkozó tanácskozások a belügyminiszteriumban már megindultak.

Tegnap délután minisztertanács volt, a melyben a kabinet valamennyi tagja részt vett.

Személyi hírek. Lukács László pénzügyminiszter Olaszországból és Cseh Ervin horvát miniszter Karlsbadból tegnap a fővárosba érkeztek. A képviselőház folyosóján a kitűnő egészségben visszatért két minisztert számosan üdvözölték.

Fejérvary Geza báró honvédelmi miniszter bajából már annyira felépült, hogy hivatali működését újból megkezdte. Utókurára azonban a miniszter esténként a Szent-Lukács-fürdőbe megy és ott is is tölti az éjjelt, hogy már korán reggel tarthasson kurát.

Színház.

Don Cesar de Basin.

Caraffa nemes, könnyelmű és szeretetre méltó grófja, annyi évek multán is szép közönséget vonzott tegnap este a színházba, jelöl annak, hogy a romantizmus mezeibe burkolt leleknemesség, humor és költői igazságszolgáltatás még mindig megtartotta varázserőjét.

Az előadás, leszámítva don José de Santarem személyesítőjének, Barthának szerep-nemtudását s mások egy pár nyelvbörlését, jól sikerült.

Komjátly: ha nem is volt elég könnyed és könnyelmű a czimszerepben, de annál erőteljesebb, noha a kedélyi részt is teljes igyekezettel törekedett kiemelni; leghatasosabban játszott az utolsó felvonásban, mely drámaiságával már teljesen az ő egyéniségéhez simul. Fáti Flóra szép és jó Maritana volt s passzív szerepét is érvényre emelte. Igazán kedves jelenség volt T. Halmi Margit Lazarille rokonszenves szerepében. E három szereplőt meg Sziklay, a nevetelő Monreffiore márkit s nejét C. Gényei Vilmat tüntette ki a közönség tapsaival. Tanai gondot fordított háládatlan szerepére. A többi szereplők is jól megállták helyüket.

A börtönjelenet szép bordal-betétét a közönség megújratatta, noha a tenor-kar eléggé kívánni valót hagyott fenn; annál pompásabban érvényesült a basszus.

—a—a.

Levelek.

Magunkról.

Történt pedig egy szép téli estén, hogy szól vala hozzánk egy régi debreczeni újságíró, Thán Gyula szerkesztő.

— Fiuk. Debreczenben már elfelejtik, hogy újságírók is léteznek e világon. Szegeden is nagy a harag. A V. H. O. Sz. javára mindenütt rendeznek egy kis haszonnal járó újságíró-estélyt, csak mi hallgatunk néman, elmerülten. Csak mi kéne valamit! . . .

Szegt üte pedig ez a dolog a mi teünkbe s elmenénk a mi érdemes és szeretett elnökünkhöz. mondván,

— Mi urunk szeretett elnök urunk. Nem jól van ez így, a hogy van. Csinálni kéne valamit!

Tetsze a beszéd az elnök urnak s kérésze szívhez szóló szép felhívást 300 debreczeni előkelő hölgyhöz, kérésen őket, alakításnak egy nagy rendező százazas hölgybizottságot.

Hajlandóknak is mutatkoznak erre vagy tizenketten.

Programm is volt már, minden volt már, de az is bizonyos volt már, hogy — vendég lesz a legkevesebb.

Ennek már okai voltak!

Először is a m. t. hölgyeink elvárták volna, hogy mind a háromszázójukat különkülön egy fiakkerező deputáció kérje fel. — Arra persze nem gondoltak, hogy mi, kik éppen a közönségért dolgozunk, nagyon nem érünk rá fiakkerezni, azonfelül pedig örülünk, ha delutáni piccolóra telik. A fiakker a mi a főmink netovábbja és a Pegazusra sokkal könnyebben fel tudunk kapni, mint egy kétfogatu berkocsira.

No de ez a kisebb baj lett volna.

Voltak más nehézségek is, mint ezt a Kóncz Ákos címére küldött többnyire illatos levelek bizonyíthatják.

A kis levelkék minden kifogására nincs időnk válaszolni, de egy párban nagyon furcsa kérdésecske vagyon:

— Mik azok az újságírók? Mi nem ismerjük őket. Nem jarnak tarsaságba . . .

Nagyságos asszonyaim! Mélyen tisztelt debreczeni társadalom (vagy társaság?) — ehhez már nekünk is van egy kis szavunk.

Ez a kérdés minket illet s mivel még eddig nem válaszoltak rá, csekélységemnek kell néhány szóban megadni a választ.

Ámbár a debreczeni újságírók nem valami alkalmos tér a jogos önérték és a skribleri büszkeség megteremtésére, mégis csak azt kellene válaszolnom, a mit egy nem rég debreczeni, most n. varadi előkelő újságíró mondott.

Ez az ur, ki egy előkelő lapot szerkeszt N. Varadon, mely várost intelligentiát illetőleg úgy körülbelől félszázad év mulva fog megközelíteni Debreczen, mondom ez az ur magukról, a varadi journalistákról így szokott megemlékezni: a varadi szellemi arisztokrácia.

Pedig ez az ur nem nagy képű, öntelt társaságbeli, hanem egy önértékes, becsületes tollu hirlapíró.

Hát ezt kellene nekem is válaszolnom. De, ha megtenném, vagy nem vennék komolyan s kinevetnének, vagy komolyan vennék s megvernének. Mert ez Debreczenben így szokás. Hát nem is állok én elő a szellem arisztokráciával. Egyszerűen azt mondom, hogy mi újságírók, itt Debreczenben a gondolkozás és a háladási képviselők.

Ez a mondás bizonyára alkalmas fogadni néhány többé-kevésbé szellemes megjegyzésre, de gondolkozni még ezen sem fognak.

Nálunk a szellemi élet legmagasabb grádusa a hirlapolvasás s a bírálatmondásnak csaknem egyedüli faja az emberszólas.

Szükségese nek tartom kijelenteni, hogy ezt én általánosságba mondom, mint a hogy kivételeknek is muszáj lenni, a «Magyar Athéne»-nek nevezett Debreczenben.

Debreczenben kifejlődött már a haladás külsőségének utánzása, de a distinctiótól még nagyon messze vagyunk, és félszázad óta egyedüli szellemi secessiónk a «kis tükör» használaton kívül helyezése volt, sőt — mint hallom — ezt is «utánnomatják» egy 1862-ki példány után.

Nem kívánok bőven beszélni erről a kérdéstről, de azt el kell ismerni, hogy a debreczeni fiatal, tehetséges újságíró-gárda emberfeletti munkát végez aonyi előítélet és ellen-szenv között és hogy a gondolkozási szervet ő képviseli a társadalomban, hogy ő feje, az bizonyítja legjobban, hogy gyakran ráteszik a vaskalapot! . . .

Igy van ez Nagyságos asszonyaim! És hogy társaságba nem járunk? Ez már igazán gyerekes kifogás. Hisz könnyen érthető.

A »sklibler-nép« nem tűr lenézést s ezt a lenézést el is kerüli. Ahol őket meg nem értik, ott becsülni sem tudják. Azután más is van a dologban. Mi nem vagyunk tucatzemberek s amik vagyunk, azzá nem a szabó tett bennünket, hanem a saját tehetségünk. Mi nem valthatunk naponként háromszor ruhát, mi nekünk sem időnk, sem pénzünk, sem kedvünk nincs a divattal milliméternyi pontosságig lépést tartani. Már pedig a mi társaságainkban ez a legfontosabb! Ez az én rövid válaszom a nagyságos asszonyok rólunk kifejezett véleményére.

És hogy ezeket az igaz szavakért minden harag én reám zuduljon, azt is kijelentem, hogy amit irtam, az nem a »Debreczen« szerkesztőségének, hanem saját magának a véleménye.

Ambár igaz, hogy nagyon sokan osztják.
Dyb.

Táviratok

Az olasz válság.

Róma, május 3. A miniszterium beadta lemondását.

A brazíliai kongresszus.

Rio de Janeiro, máj 3. A kongresszust ma délben megnyitották.

Sztrájk.

Brünn, május 3. Ma délelőtt a gyapjúipar-részvénytársaság gyára előtt körülbelül 1000 főnyi tömeg verődött össze és fenyegetőzni kezdett. Egy rendőrt követ hajigáltak meg. Egy század lovasság is megjelent a helyszínen, de nem kellett közbelepnie, mert az őrség szétszórta a tömeget. A katonaság már vissza is ment a kaszarnyába.

Oroszország Perzsiában.

Bécs, május 3. Neriman khan bécsi perzsa követ a nagy vezertől kapott távirati értesítés alapján kijelenti, hogy a »Times«-nek az a jelentése, hogy Oroszország jogot szerzett a benderabaszki kikötő megszállására alaptalan.

Egy hadihajó vízrebocsátása.

Póla, május 3. Az »Aspern« torpedó-cirkálóhajó ma végbement vízrebocsátásánál jelen voltak az összes itt időző tengeri nagyk, törzs- és főtisztek, továbbá a polgári hatóságok és néhány meghívott vendég. A beszentelés után H i n k e kikötőtengernagy megkeresztelte a hajót és beszédében megemlékezett a dicsőséges asperni ütközetről. Beszédét azzal a kivánsággal végezte, hogy a hajó mindenütt Ausztria-Magyarország fegyverének dicsőségét, nagyságát, és hatalmát hirdesse.

Este a kikötőtengernagnál nagy estély volt.

A kóroslán kihelyezése.

— A kiküldött bizottság ülése. —

Debreczen, május 4.

A főiskolai Emlék-kertben levő kóroslánnak rendeltetési helyére, a honvédsírokra való elszállítása ügyében alakult vegyes bizottság, mely a Csokonai Kör, a honvéd-egylet és a városi tanács által kiküldött négytagú megbízottból áll, tegnap délután tartotta értekezletét a Csokonai Kör helyiségében.

Az értekezlet elnökeül Komlóssy Arthur, jegyzőjeül pedig dr. Benedek János választották.

Elnök első sorban ismerteti a kóroslán elhelyezése ügyében eddig tett intézkedéseket. Elmondja, hogy már a múlt évben a szabadságharc 50 éves jubileuma alkalmából kifolyólag a városi Tanács megindította a mozgalma: a kóroslán rendeltetési helyére átszállítása ügyében, de ez akkor a napirendről levétetett. A kóroslán különben is csak ideiglenesen helyeztetett el az Emlék-kertben 1867. aug. 2-án.

Az áthelyezést óhajtó mozgalom azonban nem aludt el. Komlóssy A. kezébe vette az ügyet s hírlapilag nyilatkozott. A megállapo-

dás az lett, hogy a honv. egylet a Csokonai Körrel egyetértőleg a városi Tanács kiküldöttének bevonásával eszközölje az átszállítást.

A Csokonai Körnek ez ügyben tartott választmányi ülésében felmerült az az aggály, hogy vajjon van-e joga a Körnek az Emlék-kertben levő kóroslán átszállítását eszközölni. Erre azonban az aggály eloszlatott, mert a feloszlott Emlékkerti társulat után az Emlékkert gondozásával a Csokonai-Kör bízott meg.

Megemlíti, hogy a kóroslán helyett felállítandó szoborra jelenleg 7800 frt. van egybegyűjve.

Vecsey Imre tb. főjegyző tanácsnok kifejti, hogy miután a városban felállított minden szobrot a városnak adnak át s annak gondozásával a város biz meg valakit s miután a városi közgyűlésen már ez az ügy szönyegen is forgott: a városnak van joga határozni az átszállítás kérdésében.

Miután Komlóssy Arthur Vecsey felszólalására kifejtette, hogy a vegyes bizottságnak nem is célja a város jogát konfiskálni, hanem javaslattal mégis kell előállania a vegyes bizottságnak, dr. Benedek János titkár határozott javaslatot terjesztett be, mely szerint mondja ki az értekezlet, hogy a kóroslán elszállítást s annak helyére egy megfelelő díszes emlékoszlop felállítását elvben elfogadják, erről értesíti a honvéd-egyletet, a városi tanácsot és a Csokonai kört, melyek aztán a maguk kebléből egy végrehajtó bizottságot küldenek ki a további intézkedések megtételére.

Aczél Géza főmérnök nem fogadja el a határozati javaslatot, mert részint a két magas épület közé ékelt helyet nem artja alkalmasnak egy momentális szobor felállítására; részint pedig a 7800 forint összeget nem artja elégnek egy szobor felállítására, mely Debreczen város multjához méltó lenne.

A kérdéshez nozászóllottak még: Szepessy Gusztáv, Bartha Mór, Szilágyi Károly, Szabó József főszámvevő, ki azt indítványozta, hogy a társadalmi uton való és sikeres kitalással nem kecségető gyűjtés helyett kerestessék meg a városi tanács arra nézve, hogy a kóroslán helyett egy alkalmas téren felállítandó emlékszóbornak már meglévő alapokéjéhez egy meghatározott összeget vegyen fel évenként költségvetésébe mindaddig, míg az alap 14.500 forintra nem növekedik.

A vegyes bizottság a különböző indítványok meghallgatása után a következő határozatot mondotta ki:

1. A kóroslánnak a honvédsírokra való átszállítására a városi tanács kéressék fel, hogy azt saját hatáskörében eszközöltesse s az átszállításra szükséges összeget a 7800 frt kamataiból utalja ki.

2. A kóroslán helyett a város egy megfelelő téren felállítandó szabadságharc-szobor ügyében kerestessék meg a városi tanács, hogy a már meglévő 7.800 frt tőke gyarapítása végéig egy bizonyos összeget vegyen fel évi költségvetésébe mindaddig, míg ez 14.500 frt nem emelkedik, melyből aztán a város multjához illő szobor állítható föl.

Elnök ezután a jegyzőkönyvi hitelesítőket jelölte ki s az értekezletet berekesztettnek nyilváníttotta.

HIREK.

Véres kardpárbaj.

A péterfiai tornacsarnokban ma reggel 7 órakor véres kardpárbaj folyt le. Egy hírlapíró és egy tartalékos huszár tiszthelyettes állottak egymással szemben. Karddal intéztek el egy összeszólalkozást s az eredmény mind két részéről szomorú.

G e r é b y Pál tartalékos tiszthelyettes tegnapelőtt egy színhazi összeszólalkozásból kifolyólag provokáltatta A d y Endre hírlapírót, lapunk belső dolgozótársát. Az ügyet békés uton nem lehetván elintézni, a megbi-

zottak fegyverbírósági döntés folytán kardpárbajban állapodtak meg.

A párbaj ma reggel folyt le a péterfiai tornacsarnokban. Ady Endre megbízottai Falk Richárd és Sipos Béla. Geréby Pál pedig Dalmy Barna s Rásó János voltak.

A felek rendkívül hevesen csaptak össze. Mindjárt az első összebocsájtásnál megtörtént a sebesülés, A d y Endre a fején kapott egy vágást, Geréby szinten ott. A párbaj után a felek kibékültek.

Állapota mindkettőnek elég súlyos, de komoly aggodalomra nem ad okot.

* **Zászlóalj áthelyezés.** A debreczeni 39. számú gyalogezred karánsebesi zászlóalját ez évi október hó elsejétől Temesvárra helyezték át.

* **A Csokonai-Kör a Besenyei szobor leleplezésén.** Nyiregyháza és Szabolcs-vármegye szép ünnepére Besenyei György szobor leleplezésére, mely f. hó 9-én lesz, meghívást kapott a debreczeni Csokonai-Kör is, amely az ünnepélyen Géresi Kálmán alelnök, dr. Benedek János titkár és dr. Kardos Albert választmányi tag által képviselteti magát. Jelen lesz különben a kör elnöke besenyei Széll Farkas is, de ő a Besenyei család részéről fog beszédével szerepelni ott. — Debreczen városát pedig Komlóssy Arthur főjegyző és Király Gyula tanácsnok képviselik az ünnepélyen.

* **Gázrobbanás a miskolci színházban.** Szombaton d. u. 3 óra tájban nagy durranás hozta ijedelembe a színház előcsarnoka előtt sétálókat. A durranás a színház belsejéből hallatszot s mindenki azt hitte, hogy valaki öngyilkosságot követett el a csarnokhátsó sötét részében. Azonban a csarnokból erősen kitóduló gázzag elszórta ezt a hiedelmet s mindjárt következtetni lehetett, hogy gázrobbanás történt. A színházban ugyanis aznap előadás volt, Benkő tanár mutatott be mozgó fényképeket. A színházi szolga, aki a nézőteret tisztogatta, hasonló célból bement a ruhatárba is, ahol tudvalevőleg sötét van. Kinyitotta a gázlámpa csapját, de hirtelen más dolog jutván eszébe, anélkül, hogy a gázt meggyújtotta volna, kiment a ruhatárból és a gázcsapot nem zárta el. A gáz kitódult s betöltötte az egész ruhatarat. Midőn a szolga visszatért, a gázkiömlés már oly nagy volt, hogy ő maga is alig bírta a szagot kiállani. A helyett azonban, hogy kinyitotta volna az ajtókat, hogy a gáz kimenjen, gyufát gyújtott s abban a pillanatban az összegyűlt gáz óriási durranással felrobbant s a ruhatár ajtajait a szolgával együtt az előcsarnokba lökte. Szerencsére a szolga csak könnyebb sérülést szenvedett, a fejét pörkölte meg kissé a láng. Tárgyakban sem esett nagy kár, csupán az ajtók üvegtáblái törtek darabokra, hanem annál nagyobb volt a színház előtt áruoló kofák jedsége, kik közt a durranás nagy ribilót csinált. Némelyike alig tudott magához térni az ijedségtől.

* **Szerencsétlenség.** Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt tegnap estefelé a Széchényi utca 8. számú ház előtt. Ugyanis egy szekérről úrés hordókat eresztettek a pinczébe s ekközben egy nagy 300 literes hordó lecsuszott és egy éppen arra menő V e r t h e r nevű öreg 80 éves emberen kórosztul ment s úgy megütötte, hogy az eszméletlenül terült el a járdán. Az öreg embert, kinek sérülése bár súlyos, de nem életveszélyes. a kózkórházba szállították, hol a eggondosabb ápolásban részesítik.

* **Szilágyi István szobra.** A mármaroszigeti ev. ref. gimnázium egykori nagyhirű igazgatójának, Szilágyi István történettudosnak, Arany János barátjának szobrát, mint m.-szigeti levelezőnk írja, május 7-én délelőtt leplezik le a lyceum előtti téren. A szobrot, mely négyezer forintba került, Tóth András debreczeni szobrasz készítette s az elhunyt tudósz ezer meg ezer tanítványa járult az alaphoz adományával azokon a tisztelőkn és jó barátokon kívül, a kik nagyobb összeggel

mozdították elő a szobor felállítását. Az ünnepélyen György Endre levelező tag fogja képviselni az akadémiát. Az ünnep estélyén a jogászok hangversenyt rendeznek a városi vigadó nagytermében és Körödy Sándor igazgató, régi író tart Szilágyiról felolvasást, melyben a tudós kedélyességéről fog különösen megemlékezni.

* **Tolvaj a templomban.** A napokban Gyöngyösön a Szt.-Orbán templomból a szegények perselyét ellopták. A lopást a harangozó vette észre s feljelentette az ügyet a rendőrségnek, mely a tettest egy Béres Géza nevű csavargó személyében hamarosan elfogta. A megromlott lelkű, élemedett koru ember ki sokszor volt már büntetve, a perselyt, miután tartalmától megfosztotta, a földbe ásta el. Elfogatásakor bevallotta tettét s azt mondta, hogy csak pár krajczár volt a perselyben, melyért élelmiszert vett. Pénzt nem találtak nála.

* **A közönség figyelmébe.** Ungár Gusztáv, Szigmet Károly, Dr. Kemény Mór és Nagy Sandor mindazon szülőket és más érdeklődőket, kik a helybeli piarista algymnasiumnak V és VI. osztályljal még ez évben való kiegészítését óhajtják, felkérlek, hogy folyó hó 7-én vasárnap d. u. 3 órakor a fenti algymnasiumnak II. osztály termében a további teendők megbeszélése végetti értekezletre megjelenni sziveskedjenek.

* **Tolvaj tanonc.** Hajdu Lajos szabómester a múlt év őszén észrevette, hogy műhelyéből a ruhaneműek közül hol egy, hol más, de folytonosan elveszett valamelyik. — Egyszer véletlenül rajta csípte Biró Lajos tanoncát, a mint egyik ruhadarabot elakarta otthonról vinni. Biró a vallatásnál beismerte, hogy már eddig négy ízben lopta meg gazdáját s a lopott holmikat a Barabély Jánosné lakására szállította. Az ügy a bíróság elé került, melylyel tegnap foglalkozott a debreceni törvényszék dr. Székely bíró elnöklésével. A vádlottak padjára került Biró lopásért, Babályné orgazdaságért és ennek férje az ebben való bűnrészeségért, mert tudta, hogy felesége lopott tárgyakat tart házában. A törvényszék a tolvaj tanoncot hat havi, Babályt egy havi, Babálynét pedig 2 havi börtönre ítélte. Az ítélet ellen felebeztek az összes felek.

* **De mortuis nil, nisi bene.** Rohonczy Gedeon orsz. képviselő ur, a szerencsétlenül járt Bazarovszky József gróf több barátja nevében a következő sorok közlésére kéri a tisztelt szerkesztősegeket: Téves információ alapján került a napilapokba az a hír, hogy szerencsétlenül járt barátunk Bazarovszky József gróf részegség következtében esett le lováról. Kötelességünknek tartjuk kijelenteni, hogy a lapoknak ez a híre valótlan.

* **Kamarai titkárok országos értekezlete.** A kereskedelmi s iparkamarai titkárok országos értekezletén, melyet e hó 6-án tartanak meg, Hegedűs Sandor kereskedelemügyi miniszter személyesen fog elnökölni. Az értekezleten, tanácskozás tárgyait fogják képezni:

1. Közjövendelmi bérlők kamarai illeték kötelezettsége.
2. Az ipartestületek tevékenységének fokozása.
3. A nagy ipari vállalatok állami kedvezményei.

* **Brutális eset.** Tisza-Kesziben — mint tudósítónk írja — a múlt vasárnap kínos incidenszt idézett elő nehány bepálinkázott parasztlány. Az eset lényege az, hogy Ando Lajos ref. lelkész Zsadányi Karoly nevű kocsisát elbocsátotta a szolgálatból, aki e miatt nem valami nagy szeretettel viseltetett a volt gazdája és lekipásztora iránt. Így történt aztán, hogy a múlt vasárnap este, a midőn Zsadányi több társával itt s állapotban a parochia előtt hazafelé botorkált, nem a legvalogatottabb szavakkal kiabált be a lelkész udvarára, különösen sértő kifejezésekkel illette annak új kocsisát. A zajra a lelkész kiment az udvarra s igyekezett rábírní őket, — hogy nyugodtan menjenek haza. A beavatkozás azonban csak még dühösebbé tette a 5-6 főből álló részeg kompániát s még inkább szórták az átkot a papjuk fejére. Erre a lel-

kész, hogy közelebből megnézte az ő elvetemedett híveit, kilépett a kapun, azonban alig tett pár lépést feléjük, az egyik legény rárohant és letépte a földre, a másik pedig vasvillával kezdte ütni; mikor aztán már megelégték a dolgot, elszaladtak. A lelkész súlyos sérüléseket szenvedett. A község népét a brutális eset mélyen felháborította s az esetet feljelentették a m.-csáthi kir. járásbírósnál.

* **Nagy idők tanuja.** A vörös-sapkás 11. zászlóaljnak ismét halottja van. Huszti János tized-s meghalt kedden d. u. 5 órakor 75 éves korában. Huszti Koloz-megye, Kalotaszent-Királyon született 1824-ben. A Károly-Ferdinand gyalogezredből szolgált a szabadságharc, melyet elejétől végig szolgált, a 11-ik vörös-sapkás zászlóaljjal minden csatában hősiesszen küzdött. Utóbbi évében Kolozsvárt élte le agg napjait, szerény h. névd-nyugdíjából tengetve életét. Temetése csütörtökön d. u. fél 5 órakor történik győrfalvi széles síkator 175. sz. lakásáról. Temetésén a honvédegyelet tagjai testületileg jelennek meg.

* **Az első majális.** Itt vannak a fecskek, nyílk az orgona . . . virul a természet, szóval minden a kikeletet jelzi. Itt a tavasz, itt az első majális . . .

Mint már jeleztük, a kereskedelmisták fenyves er sikerültnek ígerkező mulatsága nyitja meg az idei majálisok sorát. Varosunk előkelő köreiből is igen sokan készülnek a mulatságra. A buzgó rendezőség pedig mindent elkövet, hogy minél élvezetesebb és sikerültebb tegye a mulatságot, a mi bizonyára sikerülni is fog nekik. A meghívókat már szét is küldték s mivel az egyszersmind beléptijegyül is szolgál, figyelemmel kísérték annak szétküldését m i n d e n t e k i n t e t b e n .

* **Ki lesz a budapesti unitárius lelkész?** A bpesti unitárius egyházban lelkészválasztási mozgalmak vannak, amennyiben Gál Miklós unitárius lelkész egészségi okokból lemondott állásáról. Most vannak folyamatban az új lelkész iránti lépések. A gyülekezet régi papját: Derzsi Károlyt óhajtáná vissza első sorban, de ő nem hajlandó a visszatérésre, mivel az egészségi ok, mely miatt megvált állásától, ma is, bár javultan, fennáll. Többen forognak szóban, mind az ifjabb pap férfiak. A gyülekezet tekintelyes tagjai Józán Miklós toroczkói lelkész óhajtják, ki pár évvel ezelőtt Kolozsváron feltűnő rokonszenvesen predikált s minden tekintetben képzett lelkész, úgy, hogy méltán fordul feléje az illusztris gyülekezet figyelmé. Szóban vannak még; Gálfi Lőrincz tanára. Lőrinczi Denes kökösi lelkész, Lófi Ödön negyajtai lelkész és Czifó Salamon árkosai lelkész. Mindenesetre alapos készütségű, egyházas érzületű, munkas és körültekintő lelkészre van ott szükség, hogy azt a szép örökséget, melyet két derék előd hagyott, híven és gyümölcsözőleg kezelhesse. Az unitárius püspök bölcsesége, ha a hívek reá bízzák a kiválasztást, bizonyára meg fogja találni a legalkalmasabb lelkészt arra a szép pozícióra.

* **Palotába égett milliomosok.** A »Windsor« szálló katasztrófáját csaknem nyomon követte egy másik szörnyű tüzi szerencsétlenség New-Yorkban. És sajátságos véletlen, — mint a newyorki Szabadság írja — hogy mint a Windsoénál, úgy most is a leggazdagabb osztályhoz tartozók estek a lángóldozatául, New-York egyik Avenuejében a »New-York Stealt Heating Co.« elnökének és sokszoros milliomosnak a legnagyobb fényűzéssel berendezett palotájára. Benne lakott a gyermektelen Vndrews paron kívül St. John G. C., ugyancsak milliomos, nejevel, ki Andrewsé nővére volt és három kis gyermekével. A legfiatalabb három hónapos, a legöregebb 7 éves volt. — 8 női cseléd volt a házban. Ez a ház ismeretlen okból kigyuladt, miről lakóinak sejtelmé sem volt. Éjfél után levén az idő, a kapu be volt zárva. Mikor az egyik szobába bejuthattak a mentők, ott találták St. Johnét 3 éves fia ágya fölé hajolva. Nyomban a levegőre vitték őket, de mire kiértek, anya és fia meg voltak halva. Mire a tűzoltók a többi szobába is behatolhattak, halva találtak

Andrewst és nejét és St. John gyermeket, és hat cselédeányt; összesen tehát tizenketten pusztultak el a tűzben. — Két leány ki még idején felébredt, elzárva falálván minden menekülési utat, kiugrott az ablakon és súlyosan megsebesült.

* **A leggazdagabb gyermek.** A világ leggazdagabb gyermeke bizonyára az a kis bab, a ki a mtnap született New-Yorkban: Harry Payne Whytney és felesége, Vnderbilt Gertrud gyermeke. Az apróság vagyona nem kevesebb mint száz millió font, tehát körülbelül kétezerkétszáz millió forint. Azonkívül ötven milliomos és harmincz többszörös milliomos rokonai van. Legközelebbi rokona közt van két herceg és két hercegnő. — Anyai nagyatyjának 30 millió font vagyona van, atyai nagyatyjának körülbelül félmilliárd. Két nagybácsija közül az egyiknek harmincz millió font, a másiknak négy millió font vagyona van. A kicsike természetesen már most is csak a legdrágább játékszerekkel játszik, a melyek aranyból, ezüstből és elefantcsontból valók.

x **A Corso kávéházban** ma este Dajna Bandi fia zenekara játszik.

Huszezer forintos ajtó.

— Érdekes história. —

Debreczen, május 4.

Egy könyvomatosságság közli az alábbi elég excentrikusan hangzó történetet:

Közönséges fenyőfa-ajtó az s mégis kerek 20,000 frtot ér. Nem ásták ki régiség gyanánt, se nem börtönöztek be vaamikor mögéje valami világhírű férfit, hanem megcsinálta pár forintért valamelyik köruti asztalos s mégis 20,000 frtot ér. Legalább ezt hiszi róla a gazdája, meg a gazdájának az ügyvédje. Hogy csakugyan igaz-e, a mit hisznek, azt majd a budapesti kir. váltótörvényszék fogja eldönteni. Mert odakerül ez a fehérre festett fenyőfa-ajtó, melléklet gyanánt egy sommas váltókeresethez. Az ajtó fehér festékére ugyanis váltó van írva, 20,000 frtról szóló váltó, formailag teljesen kifogástalanul s aláírva egy szerepet játszó bárótól.

Az ajtó-váltónak pedig, melyet most beperesítettek, a következő a históriája: Báró S. J. és E. k. bankár összekerültek egyik fővárosi éjjeli mulató bizalmasbb fülkéjébe. A cognac és pezsgó után csakhamar kártyára került a sor, s a báró, bár ezrektől feszült a pénzerszenye, rövid idő mulva minden pénzét elvesztette.

A bankár ekkor felajánlotta neki a saját tárcáját. Vegyen belőle kölcsön, a mennyit teszik. A kártyaszervenvedélytől már felizgatott báró 20,000 frtot kölcsön is vett a p. rtnerétől s kötelezvényt akart az összegről kiállítani. A tapasztalt bankár kijelentette, hogy felesleges annyira írka firka, a mi egy kötvény kiállításával jár, írja csak fel a báró arra az ajtóra, a mit neki diktálni fog.

A fehérre festett ajtóra hamar felírta a báró a bankár mondókáját: egy teljes váltószöveget 20,000 frtról. A báró aláírott, aztán tovább játszott. El is vesztette a kölcsönvett pénzt is s hajnal felé könnyű vérrrel hazament rég elfeledve a bankárt, a fehér ajtót s a huszezer forintos váltót, melyet különben is tréfának vett. Csak akkor jutott minden az eszébe, mikor egyik közjegyzőtől megkapta az óvast, hogy lejart es megóvatoltatott egy huszezer forintos váltója. Igazi váltógyorsasággal megkapta aztán a sommas végzést is, hogy fizessen le háromnap és különbeni végrehajtás terhe mellett 20,000 frtot. Futott a jogtanácsosához, elmondta a fehér-ajtó regéjét s kifogásokat tett az ajtó-váltó érvényessége ellen.

Mivel azonban jog szerint a váltó váltó, még ha falra írják is, csak az összeg, meg az aláírás ne legyen hamis, a báró egész bizonyosan meg fogja venni huszezer forintért és járulékaért azt az egyszerű fenyőfa-ajtót s beteheti ereklýei közé »ritka darabnak.«

CSARNOK

Egy fiu vallomásaiból.

Irta: Krudy Gyula.

III.

Igen, igen, ettől a naptól kezdve leskelődni kezdtem utánuk. Lábujjhegyen jártam keltem a házban, mikor otthon voltam, lassan nyitottam az ajtókat és nesztelenül léptem be a szobákba. Ugy gondoltam — és ezt a jeletet nagyszerűen kiszíneztem magamban, — hogy meglepem őket egyszer . . . Például akkor, ó talán épen akkor, mikor csókolóznak.

És én rájuk sem tekintve hidegen és könnyösen haladok keresztül a szobán.

Nem láttam meg soha semmit. Ha beléptem, rendszeren tisztességes távolban ülve egymástól láttam őket, Tamás Elek férfiasan szorította meg a kezemet, mintha hozzá hasonló koru ember lennék; — ezzel természetesen csak eleinte tudott megvesztegetni, — és a tanulmányaimról kérdezősködött. Igérte, hogy majd említeni fog a professzornál, — ezek mind jó barátjai és én megdöbbenve kezdtem észrevenni, hogy Tamás Elek az ő lekötéző, nyílt szíves modorával egészen megvesztegetett. Igen, igen — ő rá nem haragudtam, — csak Zsanettre. Végre is ő férfi, a ki az élet örömei után jár, s im itt egy csacsi asszony, a ki belerepül a lángba, mint az ostoba esti pille . . . Ó, Zsanettre haragudtam csak!

Ebben az időben kezdtem a francia regényeket olvasni. A házasságtörések — melyek kedveit szerzőimnél minden lapon nagy számmal voltak találhatók — mely benyomással voltak reám. Néha kiejtettem a könyvet kezemből és este órákig elültem, gondolkodtam azokon, a miket olvastam.

A népszerű francia szerzők csodálatos találékonysága a házasságtörés ezer nemével ismertetett meg. A módokkal, a körülményekkel, a légyottakkal az asszony ravaszágával. Tisztában voltam az egészszel és csak az én felizgatott verem kellett hozzá, hogy ezekben a helyzetekben Zsanettet és Tamás Eket beleképzeljem.

Láttam őket, a mint a sötét éjszaka leple alatt gondosan lefüggönyözött kocsin tova vágatnak. Az eső locog, az erdő mélyén kis ház áll, fehér ez és vadszőlővel van befuttatva. Ide menekülnek ők, forró csókuk és ölelések között töltenek pár órát, én és Tavy Szabolcs ez alatt nyugodtan alszunk, míg a ház kincse idegenbe mulat. S ilyenkor felriadtan ültem fel agyamban és a csendes, nesztelen éjben erősen hallgatóztam. A falhoz szorítottam fülemet, hátha a Zsanett szobája felől valami zörejt hallatszanék . . .

Ekkor az jutott eszembe, hogy mit kellene tennem, ha észrevenném, hogy el akar menni a háztól légyottra. Mit, mit? Talán elébe állani, férfiasan és határozottan fel kellene lépni és komoly szavakkal ecsetelni azokat a vézélyeket, melyeknek magát kiteszi, figyelmeztetői hitvesi melóságára? Vagy tán zokogva borulni a lábához s könnyeimel aztatni ruháját, sirni, sirni, hogy ne menjen. hogy bagyja el ezt a dolgot? . . . Talán így, talán másképp, de irtózatosan felizgatott az a gondolat, hogy ahba a helyzetbe kerülhetnék, mikor Zsanett itt akarja hagyni a házat és Tamás Elek karjai közé sietni pár órára — s én nem tudnám ezt megakadályozni!

IV.

Egy délután, a hogy Zsanett szobájába léptem én az egyik ajtón — szemben, a másikon Tavy Szabolcs nyitott be. Zsanett a szoba közepén ült kis íróasztalánál és merengve nézett maga elé, valamit olvasott. Láthatólag összereszt, midőn beléptünk s ügyesen és hirtelen megmozdított kezével leseperte azt a kis negyszögletes fehér kartonlapot az asztalról, a mit olvasott. Annyi léi jelenléte volt, hogy úgy intézte a dolgot, hogy a papírlap arrafele esett, a merről én közeledtem. így a férje előtt eltakarta azt ruhájával.

Azt hiszem nagyon elsapadhattam ebben a pillanatban s egyszerre cikazott keresztül

fejemen mind az a sok sejtés, a mit álmatlanul t. ltött éjszakáimon keresztül szenvedtem. Zsanett nyugodt mosollyal fordult a férje felé, én pedig csodálatos vakmerőséggel és érthetetlen nyugalommal léptem mellé s az íróasztalon kezdtem valamit kutatni. A karton írásával felfelé fordulva hevert a szőnyegen és én leolvastam róla azt: Este hét órákor — ott.

Tehát jól sejtettem.

Irtózatos volt, mit ezen a délután keresztül éreztem. A szobámban ültem s vártam, vártam valamire . . . Igazán nem tudom mire: talán hogy összerokkad a ház, vagy egyéb ily ostobaságra. Nem tudtam elképzelni annak lehetőségét, hogy jól láttam, hátha más volt a papírosra írva és csak képzelődés volt tőlem az egész, hátha, hátha? . . .

(Vége köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Dohánytrágyázási kísérletek.

Érdekes dohánytrágyázási kísérletek hajtottak végre a Magyar-óvári gazd. akadémia kísérleti terén, melyeket a Kísérletügyi közlemények nyomán az alábbiakban ismertetünk:

A kísérlet a kovasavas kálium hatásának kifürkészése céljából 8, egy-egy ár nagyságu parcellán hajtatott végre, 4 áron rózsá dohány, 4 áron pedig ugyanazon trágyázási eljárás mellett connecticut dohány termelést. És pedig kapott:

1. parcella 300 kg. istállótrágyát.
2. parcella 300 kg. ist. trágyát, 4 kg. Szuperfoszfát, 2 kg. salétrom savas ammon.
3. parcella 300 kg. ist. tr., 4 kg. Szuperfoszfát, 2 kg. salétrom ammon. 2.4 kovasavas káli.
4. parcella 300 kg. ist. trágya. 4 kg. Szuperf. 2 kg. Salétrom amm. 5.6 kovasavas kálium.

Az 5—8-as parcella úgy, mint az 1—4 parcella, connecticut dohánnyal.

Ezen parcellák fejlődésében mindvégig szembevetendő különbség volt és pedig leggyengébbek voltak az istállótrágyát kapott parcellák, legerősebbek a kovasavas káliummal megtrágyázottak s ez utóbb jelzett táblán daczára az erőteljesebb fejlődésnek, a beérés is néhány nappal korábban történt. A termés különbségeket legegyszerűbben oly módon tüntethetjük fel, ha az istállótrágyával trágyázott parcella termését 100-al jelöljük s a többi parcella termését ehez viszonyítjuk. E szerint a termés volt:

- Rózsa dohány
1. ist. trágya 100.
 2. ist. trágya szuperf. Sal.-amm. 137.
 3. ist. trágya szuperf. Sal.-amm K. k. 155.
 4. ist. trágya szuperf. Sal.-amm. kovasavas káli 180.

- Connecticut dohány:
1. ist. trágya 100.
 2. ist. trágya szuperf. Sal.-amm. 142.
 3. ist. trágya szuperf. Sal.-amm. K. k. 165.
 4. ist. trágya szuperf. Sal.-amm. kov.-káli 177.

Ezen számokból kltünik, hogy a jelen esetben mindkét kálitrágyának jelentékeny termésfokozó hatása volt. A különbség a kétfele kálitrágyával megtrágyázott parcellák termésében nem oly nagy, mint a kálitrágyával trágyázott és a nem trágyázott parcellák termésé között. Ha azonban a kovasavas káliummal a kénsavas káliummal szemben csakis termésfokozó hatása volna, akkor azt alig lehetne a kénsavas káliummal szemben többet érőnek mondani annyival is kevésbé, mert a kovasavas káli tetemesen drágább a kénsavas káliummal, azonban a kovasavas kálium nem csak igen jelentékenyen hatott termésfokozólag, de más tekintetben is igen jelentékeny hatást fejtett ki a dohány minőségére.

A kovasavas káliummal trágyázott dohány volt a legfinomabb s az istállótrágyával trágyázott a legkevesbé finom. A finomság-

ban mutatkozó különbségek könnyebb áttekinthetése végett vegyük az istállótrágyával trágyázott dohány finomságát 100-nak, amikor a többi dohánynak finomságát annál kisebb számmal kell jelölnünk, mennél finomabbak azok. Az 1-es parcella dohánynak finomsága tehát 100, a 2-iké 84, a 3-iké 92, a 4-iké 70. A connecticut dohánynál pedig 100, 85, 87, 80. A kovasavas kálium tehát a dohány finomságára jóval kedvezőbb volt, mint a kénsavas kálium. A kénsavas kálium továbbá a dohány égését kedvezőbben befolyásolta, mint bármely más trágyázási mód. Ezen eredmény a kísérletezőket annyival is inkább meglepte, mert a magyar-óvári talajon a dohányok általában véve gyengén égők szoktak lenni; ez különösen a magyar dohányoknál tapasztaltatott. Azon körülményből tehát, hogy a kovasavas káliummal a magyar dohány égését ily kedvezően befolyásolta, azonkívül növelte finomságát, igen jelentékenyen fokozta termését, azon következtetést vonhatjuk le, hogy a kovasavas káliummal hazai dohánytermelésünkre igen kedvező hatása lehet a jövőben.

A gyümölcsfák öntözése és trágyázása nyáron.

A gyümölcsfákat löbnyire csak télen tisztogatják, meszezik és trágyazzák; ez az oka, hogy a levelek megfodroodnak s hogy még az egészséges gyümölcs sem fejlődik jól. A fiatal fák tapananyag híján tönkrebáthatnak vagy sínylődni kezdenek, azért különösen az ujon ültetett fácskákat nyáron át is öntözni és trágyázni kell, mi minden nehézség nélkül eszközölhető.

Nyáron át egyszer-kétszer a korona körületében nagyobb számu 40 czm. mély és egymástól 1 m. távolban levő lyukat készítenk, vagy ha a fa a szántóföldön van, 30-40 czmnyi arkot huzunk a korona körül s aztán kannával vagy a ganajléhordó szekerrel vizet hordunk belé, hogy a mélyebb rétegek jól átnyirkosodjanak. A fa melletti földtányérba vizet önteni azért nem célszerű, mert a könnyen cserepesedő talajokat repedezteté tesszük.

Ha a fák lejtőn állanak, akkor a fa körüli árkokat összekötjük és a vizet fától fág vezeltjük. A kövezett udvaron levő fakat 45. czm. hosszú és 6—8 cm. széles agyagcsövek segítségével öntözzük. Nehezen megeredő fakat az öntözésen kívül a kiszáradástól is védelmezzük azáltal, hogy a törzs körül mohát, szecskát, szalmastrágyát stb. rakunk s a törzset szalmával, mohával, fagyapottal betakarjuk s aztán beagyagozzuk.

Nyári trágyaul ganéjlevet és hig arnyékszék trágyát használhatunk, de csak akkor, ha a talaj nyirkos, mert különben a gyenge gyökerek megmaratnak. A nyári trágyázás különösen a gyümölcsfák megrakott fáknál és sovány talajon szükséges, tudjuk, hogy a bogys gyümölcsök igen meghalálják a nyári trágyát.

Azon fakat melyek kevés virágrügyet mutatnak, kálissal és foszfátokkal trágyázunk mibe vízben, vagy trágyalében oldunk fel; 1 negyszögletes 60—100 gramm sót számítunk 25 liter folyadékba. Ezen trágyázási móddal bámulatos eredményeket értek el, azért használatuk nagyon is ajánlható. Különösen a szuperfoszfát használata ajánlatos, mert ez a legkényesebben oldható s így a leggyorsabban ható fatrágyázó anyag.

A ganéj különösen hajtja a fakat, miért is ősszel alkalmazni nem tanácsos, mert különben a hajtás nem érik meg, és hidegre fordulván az idő, elfagy.

Még egészen fiatal csemetéket, melyeket rendszerint teremni nem engedünk, kellő öntözés és trágyázás mellett minden kár nélkül termőre hagyhatjuk, mint a tűztes kísérletek igazolják.

Sertésvásár.

Kőbányai sertés piac. Május 3. Magyar elsőrendű Öreg nehez (paronkint 400. kgron felüli 46—46½ kr. Közép (paronkint 300—340 klg. súlyban 46½—47 kr. Fialal nehez (paronkint 320. kilogrammon felüli súly-

ban) 50—51 krig. Fialat közép (páronként 251—320 klg.) 49—49½ krig. Fialat könnyű páronként 250 klg. terjedő sulyba. 49—50 kr. Szerbiai: nehéz (páronként 260 klg. felüli sulyban) 48—48½ krajczárig. közép páronként 240—260 kilogramm sulyban) 46½—47 krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) 47—48 krajczárig

Sertéslétszám: 1899. évi május 1-én volt készlet 41.789 darab, 1899 május hónap 2-án felhajtott 882 drb, 1899 május hónap 2-ik napján elszállított 327 drb. 1899 május hó 3-ik napjára maradt készletben 42.344 darab. — A hizott sertés üzlet irányzata könnyű áru keresett.

Budapesti gabonatözsde.

Május 2.

készaruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Bursa	Kilós	Ar 100 klg.		Kilós	100 kilogramm ára	
		frtől	frtig		frtől	frtig
Bánsági	76	8.95	9.05	80	09.40	09.55
"	77	8.10	9.15	81	30.00	00.00
"	78	9.15	9.25	82	—	—
Tiszavidéki	79	9.30	9.40	—	9.35	9.65
"	76	8.85	8.95	80	—	00.00
"	77	9	9.10	81	00.00	—
Éstvidéki	78	9.10	9.20	82	9.35	10.45
"	79	9.20	9.30	—	—	—
"	79	8.80	8.90	80	—	—
Fehérmegyei	76	9.05	9.15	81	9.25	9.35
"	78	9.20	9.30	82	—	—
"	79	8.75	8.85	—	—	—
Bácskai	76	8.85	8.95	80	—	—
"	7	8.95	9.05	81	00	00
"	8	—	—	82	0000	00
Észak máj	73	—	—	80	—	—
"	79	—	—	81	—	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Hozs elsőrendű	uj 70—72	7.15 7.30
" másodrendű	—	7.00 7.15
Árpa takarmánynak	60—62	6.15 6.35
" égetni való	62—64	5.80 6.10
" serfözdei	64—66	6.60 7.00
Zab	uj 39—41	6.00 6.10
Tengeri bánsági	uj	4.40 5.25
" más nemű	—	5— 4.45
Repcze bánsági	—	4.15 4.45

Nyilt-tér.)*

Miután Fogel Izidor megbízottamat május 1-én elbocsátottam, figyelmeztetem a t. megrendelőmet, hogy az illető ezentul sem rendelések, sem pénz felvételére felhatalmazva nincs s ennél fogva az ebből eredő fetszólamlásokat el nem ismerhetem.

Debreczen, 1899. május 3.

Szegál Zsigmond.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Kastner & Öhler, Graz
c z é g
posztó-osztálya
k ü l d
stájer és tiroli Lodent
135—140 cmtr. széles, 135, 215, 240, 360 kr. mtrenként. Ezen minőségek kítapasztalt jók és igen alkalmasok

praktikus és elegáns ruházatra.
Fekete, kék Kamgarn valamint Cheviott kítunó minőségekben 2 frttól feljebb.
Divatszövetek, livre-posztók, kocsi posztók stb. csak legjobb minőségben.
Minta ingyen és bérmentve.

5251
1899

Árlejtési hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város által a Csapó-kertben, az iskolatelek mellett előállítandó kisdud óvoda és óvónői-lak építési munkáinak biztosítására zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

- A biztosítandó egyes munkák következőleg vannak előirányozva :
- I. Föld-, kőmives-, elhelyező-, kőfarogó s tetőfedő munka . . . 6054.05
 - II. Ácsmunka 2017.01
 - III. Bádogos-munka 479.50
 - IV. Asztalos, lakatos, mázoló és üveges munka 1229.40
 - V. Vasneműek 627.30
- összesen : 10407.36

tizezeri égszázhat forint 36 kr.

A versenytárgyalásban részt vehet minden kellően képesített iparos vagy vállalkozó.

A munkálatok fenti csoportok szerint külön-külön vagy együttesen is kiadatnak.

Minden ajánlattevő köteles a pályázata tárgyát képező munka előirányzati összegének megfelelő 5% bantpénzt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a f. évi május hó 25-én d. u. 5 óráig a városi házipénztárnál letenni s a letéti jegyet ajánlatához mellékelni.

Az ajánlatba hozandó engedmény vagy egységárak olvashatóan, tisztán és betűvel is kiírandók.

Ajánlattevő ajánlatában köteles kijelenteni, hogy a tervet, költségvetést, vállalati feltételeket, a helyi viszonyokat ismeri s azokat magára kötelezőnek elvállalja.

A kellően bélyegzett írásbeli zárt ajánlatok f. évi május hó 26-án d. u. 5 óráig a polgármesteri hivatalhoz nyújtandók be. A beérkezett ajánlatok f. évi május hó 16-án d. e. 10 órakor a városháza nagy tanácsstermében nyilvánosan bontatnak fel.

Elkésve beadott távirati vagy utóajánlatok, valamint hiányosan kiállítottak : figyelembe nem vétetnek.

A városi tanács fentartja magának a jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül szabadon választhasson, vagy azok mellőzésével a munkálatok biztosításáról más uton gondoskodhassék.

Minden ajánlattevő ajánlatával a felbontástól számított 30 napig kötelezettségben marad.

A terv, költségelőirányzat, vállalati feltételek a mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1899. Május 1-én.

A városi tanács.

A magy. kir. szab. Osztálysorsjáték

100.000 sorsjegyre

50.000 hat osztályba beosztott nyeremény esik,

minden második sorsjegy tehát okvetlenül nyer s így a legkedvezőbb esélyeket nagy nyeremény elérhetésére egyedül az osztálysorsjáték nyújt.

Az I. osztály huzása már

f. hó 18—19-én

tartatik meg s ajánlok ehez sorsjegyeket az összeg előleges beküldése vagy utánvét mellett a következő hivatalos áron:

1/8	frt 0.75.	1/2	frt 3.
1/4	frt 1.50.	1	frt 6.

Renz Ede

a magy. kir. szab. Osztálysorsjáték főelárusítója
BUDAPEST, VI. Andrassy-ut 42.

Cs. és. kir. udvari szállító.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy

butorraktáramat

megnagyobbítottam és a mai naptól kezdve

Szikszay ház,

a főtrafikkal szemben

helyeztem át, hol úgy, mint eddig, ezentul is üzletemet a legszolidabb alapon fogom tovább folytatni. Az eddigi irántam tarusított pártfogásért köszönetet mondva kérem a n. é. közönséget, hogy bizalmukkal továbbra is megszerencseltetni méltóztassék.

Teljes tisztelettel

Killer Ede.

Meghívás.

A h.-hadházi közbirtokosság

f. év május hó 14-én délelőtt 10 órakor

a község háza gyűléstermében

rendes közgyűlést

tart, melyre az érdekelt birtokosok ezenel meghivatnak.

Tárgysorozat :

1. Az 1898. évi pénztári számadás megvizsgálásáról beterjesztett jelentés.
2. A f. 1899. évi költség előirányzat elbírálása.
3. Kis Gy. Gábor és társainak az erdő és legelőbirtokok telekkönyvezése tárgyában beadott kérelmek.

H.-Hadház, 1899. május 3.

Tatár Gábor
birt. jegyző.

Csapó László.
birt. elnök.

15.500 forintot

nyerhet évente legjobb esetben az, a ki nálunk

14 osztálysorsjeggyel

való játszásban résztvesz, melyeknek játszása törvényesen meg van engedve.

Hozzájárulás évente 72 frt, havonta 6 frt. Legalább is a betét 40%-át kell visszanyerni.

Az ár a valódi tőzsde árfolyam szerint van felszámítva.

Ajánlunk egyszersmind **részjegyeket egyes huzásokra**, és egy

Finnlandi 10 thl osztálysorsjegy,

huzás május 1-én. főnyeremény 30,000 mk. — a legalacsonyabb nyeremény 39 mk., frt 36.—, 1/2 részjegy frt 18.—, 1/4 részjegy frt 9.— stb. levonásával.

Prospectus kívánatra ingyen és bérmentve.

Nationale Renten & Creditbank,
AMSTERDAM.

Képviselek kerestetnek.

Postadij ide 10 kr.

JÁRVÁNYMENTES HELY.

Allandó fürdőorvos.

KLIMATICUS GYÓGYFÜRDŐ ÉS HIDEG-VIZGYÓGYINTÉZET.

Remek szép fekvéssel, kiránduló helyekkel és sétányokkal.

GYÓGYESZKÖZÖK:

Hidegvizgyógyintézet, vasas és érvényes savanyviz és fürdők, ez idén ujonnan és észszerűen átalakított sós- és fénybelégzési intézet, villany-massage, természetes melegtej, juh-savó; mindezek észszerű használatára a gyógyfürdő orvosa ügyel fel.

UJONNAN épült vasúti állomás.

Gyógyjavallatok:

Tüdőbajok, malária, (mocsárláz), gége-, hörg- és tüdőhurut, gyomorhurut, emésztelenség, máj- és lépdagadatok, vízho-lyaghurut, specifikus és görvélyos esontbántalmaknál. Mindenféle idegbántalmak, fejtájtás, migraine, histeria, szédülés, nehez légzés, hypochondria. — Vérbajok, köszvény, görvény, bujakór, delirium trem. potat. Nő. bajok, fehér folyás, sápkór, havi zavaroknál.

Kitűnő ellátás és lakás.

Prospectussal és egyéb felvilágosítással szívesen szolgál

A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Gyógyszertár.

Idény: Májustól Októberig.

KÉT VENDEGLŐ.

Legnagyobb nyeremény

legszerencsésebb esetben,

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Kézpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	1 jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
5	" "	30000
1	" "	25000
2	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
432	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
31700	" "	200
3900	" "	170
4900	" "	130
50	" "	100
3900	" "	80
2900	" "	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

A negyedik nagy m. kir. osztály-sorsjáték nemsokára ismét kezdődik és

100,000 újból **50,000**

sorsjegyre nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160,000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szíves mielőbbi megrendeleseknél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig:

egy egész l. o. eredeti sorsjegyet 6.—
 » fél » » » 3.—
 » negyed » » » 1.50
 » nyolczad » » » —.75

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzasi jegyzeket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a rendelvényeket mielőbb legkésőbb azonban

f. é. május 18. és 19-ig

mely napokon a huzás van, hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítói

Budapest, V. Váci-körút 4/a

Sok és nagy nyereményt fizettünk tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt körülbelül egy és fél millió koronát

Rendelőlevél levágandó

Török A. és Társa uraknak Budapest.

Kérek reszemre.....I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyeit a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Pontos cím: Az összeget.....frt { utánvételre kérom } A nem teljesítő törlendő. postatalvánnyal küldöm.